

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Postilla (interpolata) super epistolas Pauli - Cod. Aug.
pap. 31**

Nicolaus <de Lyra>

[Reichenau], 1435

II ad Thimotheum

[urn:nbn:de:bsz:31-73039](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-73039)

istorem quidam pmittentes Ver-
bis ppheticis et archais intentes E-
ta fidem excederunt sicut arrius
et multi alij heretici Finaliter con-
cludit Gra dei tece Amen

Incipit epla ad thymotheu

Paulus ap^lus
hic incipit 2^a
epla ad thymo-
theu que dicitur
inter partes
sz insipientium
et psecutionem
ibi Gracia ago
et conclusionem i Ego em iam delin-
quito capitulo circa mediu In p^oma pte
ponitur p^omo persona salutans ibi
paulus ic et persona salutata ibi th-
ymothee et optata bona i Gra Et
patet ex dictis n^o p^oncipio p^occet
partis eple p^oma hac accepto p^odm
p^omissionem vite que e m^op^o ab h^o
a vite eterne que e m^op^o ab h^o
tine quia beati reficiuntur m^oh^o
in aspectu sue deitatis et ex t^ou^o
aspectu sue humanitatis p^odm qd
dicit aug^o ex ponens illud 1o 1o qn
gredietur et egredietur et passua
veniet ¶ Gracia ago hic incipit
huius eple p^osecutio Circa qua p^ocedit
q paulus in sp^oitu videns sua pas-
sionem appropinquat et q ex t^ou^o
non posset ewangelium p^odicare

scripsit thymotheo suo discipulo p^oditio
ut constaret et efficaciter fidem catho-
licam predicaret non t^ortus maligo
etia timore mortis in m^oh^ois cu
gloriosum sit transire per martiriu
deservi vite p^omo Et dividitur in duas
partes quia p^omo dilectione sua erga
thymotheu exponit ut monitionem
sua melius recipiat 2° multa
ad predicta cu m^oh^o i p^oterqua
tam Circa p^omu dicit Gracia ago
deo cui suus appropinquatus meis
sz ab abraham isaac et iacob q^o fi-
erunt v^o cultores dei Et similiter
gamahel qui nutriuit paulu et in
lege docuit p^oter quod d^o eius pro-
genitor eo n^o loquedi quo dicit ap^lo
i Cor^o 1 In x^op^oo ab h^o per ewange^o
ego v^ois genit^o In const^o p^oma n^o
sicut falsi ap^lo qui p^ouebant deo
tantu inextiori app^ona qd p^ome i
t^omissionem a quacien^o p^oma in
tempus orandi h^oo memoriam spe-
cialem tui memoror lacrimas tuas
flevit em thymotheus ap^o paulo d^oms
suo quia paratus erat ire p^oca ire
ad om^oia p^ocula ut gaudio impler^o
qd ad hoc desidero te videre ut re-
plear gaudio ex tua perfectioe Ne-
cordacone accipiens id e habens
eius fidei r fidelitatis erga deum
et me op^om que e m^ote non ficta
sz vera et firma que sz fides
firma h^otauit p^om mania tua ic
qd n^o e d^oicand^o quod e m^ote fi-
des firma ex quo fuit in aua et
m^ote que tunc erant fragilis p^oo
¶ p^oterquam hic consp^oet
p^omit suam monitionem in qua multa
plurim^o inducit thymotheu ad p^odicand^o

constanter euangelium Et diuiditur in
septem partes secundum septem motu a
que inducit ad suum officium quod parebitur
persequendo primum uero motum est ponti-
ficalis dignitas que mouere debet thimo-
theum pontificem ad constanter predicandum
Et primo motum hic ponitur Quod ad hoc
exemplum inducitur ab eo Obquam causam
Cetera primum dicit apostolus propter quam causa
scilicet quia scite habet fidem firmam admo-
uere te cum securitate. ut resistat gra-
tiam dei et gratiam pontificalis dig-
nitatis que resistit dicitur quod in actu
predicandi feruor magnus et insolens
uocatur gradus audetur Et quod sic dicit
et audit dicens Non enim dedit nobis
deus spiritum timoris ut per timorem
humiliamur dimittamus predicandi actum
Sed auctus et constantie contra ad-
uersarium et dilectionis erga deum que
timore per peccatum faciunt predicant eu-
angelium et subnectitur hoc addit ne quis
credet quod talis feruor in aliquo faceret
excedere debent modum uoluntatis et
bestere testimonium domini et euangelium
quod est eius testimonium nam in uer-
tute eius et amore apertus quod hoc non
sunt erubescibilia sed magis hono-
rabilia sed collabora euangelio scilicet pre-
dicando sicut ego laboravi secundum uir-
tutem dei datam et qui nos liberauit
a seruitute culpe et uocauit uo-
catione sua sancta ad statum gratie non secundum
opera nostra et non conuictis nostris sed
secundum appetitum primum et gratiam et secundum
uoluntatem suam gratiam que data
est nobis in christo ihesu et dispensata dei pro
uicium ante tempora seculorum Nam
ab eterno est hoc dispositio licet eius
executio facta sit in tempore pro-

quod subditur manifesta est autem misericordia
et tempore gratie per illuminationem
saluatoris in uita sua et doctrina
in mundum illuminantis qui destruxit quod
dem mortem a mortuis resurgendo
illuminauit autem et in lucem posuit
et fecit esse cognitam uita et in
corruptione ad celos ascendendo per
euangelium magis scilicet euangelio
positus sum ego predicator non actor
et apostolus Et autem predicator no-
men actus istius uero nomen officij
uel status **¶** Obquam causam huius
consequenter confirmat predicta per
exemplum sui qui erat in carceribus
propter constantiam euangelij et hoc
est quod dicit Obquam causa et propter
euangelij predicacionem hoc etiam
pauor sed non confundor sed magis
glorior Et subdit rursus huguilius
dicens Scio enim et certus sum certi-
tudine ad hereticos quia supple ille
cui credidi potens est tamquam
uerus deus de potentia meum et pro-
mum meum quod per fidem reposui
apud opem seruandum in illum die
et usque in illum diem transitus mei
quod ad gloriam anime michi tunc red-
dendam et iudicij quod
ad corpus gloriam **¶** formam habe
hic ponitur secundum motum quod
est predicacionem pauor Nam
discipuli pauli qui erant in asia
quasi omnes a fide recesserunt et
hoc debet mouere thimotheum
ad seruenciam fidem predicandam
eo quod alij deficiebant Dicit
igitur formam habe pauor uoluntatis
tua enim debent esse uerba pre-

dicatis. que ante audisti in fide
 et dilectio. et de fide et dilectio. et de fide et dilectio. et de fide et dilectio.
 boni deponit custodi. et ammas et
 gmissas que sunt preciosiores qua-
 rumque re corporali per spiritum sanctum
 supple sunt et gmissa. Et subditur
 de pradicantium paucitate cum dicit
 Scis hoc quod ausi sunt ante omnes
 qui in asia sunt. et illi qui sunt ab
 promaios parte atque dicit omnes ad
 denotandum plurimum recedentium
 Sicut dicitur omnes de civitate. unde
 ad tale spectaculum vel festum quibus
 multa remaneant. Quibus phige-
 lus et hermo genes. Ipsi enim duo
 similitate se iunxerunt paulo
 ut invenirent. unde sibi calu-
 piam facerent. sed propter quod
 eorum malicia est paulo maxima
 recesserunt ab eo. ut dicitur hic
 glossa propter quod apostolus exprimit
 eos nominatim ut timotheus ca-
 ucat sibi ab eis tanquam ab aduer-
 sariis civitatis. Et quoniam apostolus magis
 se pariter magis elucet. non
 quoniam apostolus collaudat. unde de
 asia sibi fidelem et familiam sua
 dicit. Sed magis dominus honorifico
 vi dicit et sibi et fidelibus cum eo
 exortibus. quia sepe me refrigeravit
 vestra ministrando et cathenam
 meam a me cathenam sicut horum
 malum non erubuit. scilicet ius-
 titiam meam. Sed cum roma ve-
 nisset de asia cum labore magno
 et sumptibus. Sollicito me que
 sunt diligenter inquirens vi-
 as et modus quibus ei licet

ad me ingredi et in venire per suam
 diligentiam propter quod subdit apostolus
 Sed illis dominus per in venire magis in
 dominus et apostolus qui est dominus de domino per
 deus de deo secundum quod dicit psalmo non
 Dixit dominus domino meo in. In illo die
 si sue mortis vel iudicii generalis et
 quoniam ephesi ministrant in et facis
 meos tu melius nosti qui tunc metu
 et aliis prout fuit. **Secundum**

Orgo hec est tertia pars
 in qua ponitur tertium mo-
 tum ex similitudine aliorum
 qui solent esse multum solliciti de con-
 servatione sui officii et hoc debet no-
 vere timotheum ut sit sollicitus de con-
 servatione predicandi et alios ad hoc videri
 necesse inducendi. Dicitur igitur. Tu
 ergo fili mi confortare constantiam
 magnam predicandi accipiendo et
 que audisti ante per multos testes.
 supple confirmata. sed per legem et
 prophetas et agiographa. hec cum ad
 fidelibus hominibus. et parte fidei
 qui idonei erunt etiam alios
 docere ratione contra sue scientie et
 fuit die. Constantiter ponit per
 nam similitudinem d. labora et
 predicando sollicito prout bonus
 miles christi alius milites enim regis
 temporalis in acie pariter sunt valde
 solliciti de victoria obtinenda et
 multo fortius milites christi debent
 esse solliciti de fide predicanda per
 quod acquiritur corona eterna. Et
 quia predicatio per sollicitudinem
 temporalium impeditur. ut dicitur est
 ultimo capitulo precedat epistola 10
 subditur. Nemo militans deo sol-

liare in predicacionis opere. Impliat se
secularibus negotijs. Si autem implicet
aspiciere cum opellente propter necessitate
ecclie sustinendum est saltem ad horam
propter caritatis necessitatem. Unde dicit
augustinus omni sanctum querit caritas. negotium
iustum suscipit necessitas caritatis quia
sartemam si nullus imponit. exemplum de
vitati curandum est si autem imponit sus
cipienda est propter caritatis necessitate.
Nam qui certat magone corporali
non coronabitur corona victorie nisi
legittime certauerit. Et similiter predi
cator euangelij non coronabitur corona
glorie nisi constanter et incipide predicauerit. Non
parit secundam similitudinem. dicitur
laborantem agricolam. et iustus
est primum de fructibus pape. et plus
alijs laborauit. Similiter predi
cator laborans magno damno plus
retis reportat de mico. Intellige
que dico sed istas parabolas et dicitur
et predicatore constanti et oposo.
Sed quia intellectus vitatus est
ad deo non subditur. Dabit enim et dicitur
et. Memor esto hec est quarta
pars in qua ponitur quartum motum
sed promissio glorie celestis predi
catoribus coenis. Ad hanc enim regulam
homo accessum per christum amorem
resurgentem non de hoc facit pro
mentionem. D. memor esto domini
alium christum resurrexisse quia per christum
similiter resurgemus secundum eu
gelium meum predicacione non tamen
atque sic enim est salus christi. In quo
labore usque ad mortem. Erat enim
in carceribus paulus pro predicacione

euangelij quasi male opans cum
tamen bene agens. Sed tamen verbum
dei non est allegatum quia docebat pu
tes verbo sed in carceribus cum eo et
carceris custodes et plures coram qui
tit ad christum similiter absentes do
cebat scripto epistolas eis mittendo id
omnia adusa sustulit patienter propter
electos ut et christi salutem que sequitur.
Hoc corpus enim salute premium pauli
doctoris augebatur propter quod con
cludit fidelis sermo et verus. Nam
sicut mortui sumus a christo pro mor
tuo propter predicacionem sui euang
elii et carcerum sed cum eo. Vita phe
ni si sustinemus pondus tribulationis
depressi et coregnabimus gloria
celesti. Si negauerimus christum verbo
vel facto et ille negabit nos coram
patre nostro. Si non credimus ab eo pu
mari propter magnitudinem sue me
saur dicit aliqui de misericordia eius nimis
presumeret et sine timore peccaret.
Ille fidelis permanet in uitare
iusticie negare se ipsum non potest nega
re autem suam iusticiam per christum sine
garet et deus idem sunt. Hec que
mone in feruere predicacione resisti
tans coram deo et christi in testem in
uocans inducendo verba sua de
scripturis dominis et opera sua in scripturis
et prodigijs. **¶** Noli verbum hec
est quarta pars in qua ponitur qui
tu mortuus sed loquutus falsum
predicatoris quia si finit solliciti
de suis falsitatibus asserendis nil
to magis predicator verus debet
esse sollicitus de vitare euange
lica constanter predicanda. Et di

iudicium in duas partes qz pmo pot
 suum inducitur. No soluit tacita
 questione ubi in magna domo Cir
 ra pmi sciendum qz licet doctor e
 ewangelicus serues se debeat de
 uitate predicanda cōpiti uerbo
 tas est curanda nō dicit Noli uer
 bis contendere in multiplicandē uer
 borum nī falsa predicatōibus. mch
 uale ē sic contendere nisi ad pū uer
 sionem audientū qz simplices a sū
 tentes credunt magis loquaces eē
 magis intelligentes quod ē falsum
 Nam ubi uerba sunt plima i frop
 ter egostas. puerbuz 12 ppter quod
 patres antequi cum hereticis magis
 disputabant uirtutibus et signis q
 uerbis. Unde in hystoria triptici dicit
 qz quibusdam p̄s cum alexandro q
 stano ep̄o disputare uolentibus
 iussit Imperator ut certam accipet
 toram p̄tē suo si nō credunt ab eo
 p̄m̄i ppter magnitudinē qui quā
 uis eēt simplex suspitione iussit p
 tor om̄i om̄i tunc silentiū qui dixit
 In nomine dñi nri ih̄i xpi npono t
 mp̄m̄is ne loquaris qui facti m̄uq
 factus ē. Sollicite cura te ap̄m̄i pro
 babilem. r. apphabilem seu laudabile
 exhibere deo et non hominibus tñ
 quod querunt oportere. ad perantū
 inconfusibilem. r. sic qz per opera
 tua sint talia qz de ip̄is eubestere
 non debeas. sed magis in dño glā
 ri recte tractentē om̄i uitate. p
 ponendo singulis uerba q̄peticia
 ut pote sapientibus aliora. simpli
 cibus magis plana. apphama aut
 a. uerba heresim uel doctrinam sic.

spectam sapientia. et uamloquio qz
 a. in uerba et curiosa. Secuta. qz uer
 ba predicatōis debent eē exannata
 multa em̄ p̄ficut. r. efficacia sunt
 ad impietatem. r. contra dei cultū q
 fmo uerbi sū hereticos et falsos
 predicatos. Ut cancer serpit. r. pau
 latim tendit ad corrupcionē uitate.
 ex quibus sū hereticos et predicatō
 bus falsis est philetus et hymeneus
 qui a uitate fidei catholice. exordere
 iures resurrectionē iam factam. qd
 dupliciter exponitur. Vno nō quia
 dicitur. qz. Na multa corpora que
 dormierunt. surrexerunt. r. Dicunt
 aliqui qz iste philetus et hymeneus
 ex hoc accepit orōnē errandi qz
 illis resurrectō iam facta et nō ē
 alia in fine mudi expectanda. Sed
 hoc non uidetur. p̄habilitur dictū
 quia illi de quibus loquit̄ matheus
 sunt homines eiusdem sp̄i nī alijs
 ppter quod corp̄ resurrectio non m
 ducit ad negandam resurrectionē
 aliorum in fine mudi futuram
 sed magis ad contrariū qz de philetus
 debet eē simile iudiciū. nō alij
 dicit̄ et melius ut uidetur qz is
 ti error̄ errandi ex uerbis dñi. No
 q. Qui credit ei qui misit me
 habet uitam eternā et in iudiciū
 non uenit sed transit de morte
 ad uitam. Ubi loquitur saluator
 de resurrectionē sp̄uali quā isti con
 fitebantur. et om̄i ē iam factam
 et negabant resurrectionē corp̄
 futuram quod ē falsum sicut
 et p̄ducei dicit̄. r. et etiā p̄h
 multi dicit̄. n. et sub uerterunt

quorum fident per suam per suasi-
onem sed firmu fundamentu dei
stat. et fides resurrectionis stat in
electis hinc signacula hoc quod
subditur. Cognouit dñs. per etna
predestinationem. qui sunt eius
quia sunt scripti et signati in libro
in debilitate et distode ab iniquitate
qua negatur resurrectione. omnes qui
inuoat nomen dñi. ¶ In mag
ic. hic respondet tacito questioni
ex predictis orienti. et pmo soluit
apltus questionem. ¶ No reuertitur
ad thymothei monitione a Quicm
lia. Et hoc autem q̄ predicto
phileti et hymeneu auitate fidei
excidisse et alios peruertisse pos
set aliquis querere quare dñs per
mittit talia fieri. Ad quod respondit
apltus apltus q̄ hoc tacum credit
ad gloriam dei. Nam sicut in electis
reducat eius ma a m̄cep̄is eius
iusticia. Et ponit exemplum de do
mo magni principis. Sic agit
In magna aut domo a m̄damo
principis magni non solum sunt
aurea et argentea q̄ applicantur
officijs honorabilibus. sed etia lig
nea et strabilia. que applicantur of
ficijs vilibus et totu credit ad perfec
tionem domus et honore dñi do
mus aut dei tanta e vniuersum a
qua electi sunt vasa glorie applicata
repli vero vasa gemelle deputa
ta. Verumpten quia heretici pnt
diminuunt aduitatem adite id
subditur. Si quis ergo emundauit
se ab istis et apudictis erribus et
similibus. erit vas in honore

sanctificand a dño cultu applicand
et vtile domino. et vtile ad acqui
rendum alias dñs sicut patet de pau
lo qui per quisionem suam multas
acquirit dñs qui erat an fidelu
persecutor. ¶ Quicm lia hic q̄nt
reuertitur ad instructoz thymothei
dicens Quicm lia desidia. que sunt
circa carnis delicia. fuge aliter
non deuitantur. Sectare vero ad ius
ticia erga proximu fidem erga deu
caritatem erga veruqz s̄z dñi et
proximu pacem cu hominibus et cu
hominibus maxime. licet cu omnibus
sit sectanda q̄ntu p̄t fieri honore
deitas et irribiles et sine disti
plina q̄ntes. et in utiles ad fidem et
mores. deuota. et subditur causa.
Sciens quia gnant lites in ter
raie apmanentes. seruu aut dñi no
oz litigare. nec per q̄nt talibus q̄
mbus se implicare. sed mansuetu
ce ad omes. etiam ad infideles ut
per hoc trahantur ad fidem. Sicut
de beato demetro legitur q̄ q̄nt p̄ia
mansuetudinem non solum erat
acceptus iudicis sed etia gentilibus
et iudeis et multas exois p̄ ad fide
p̄ q̄nt. Docibilem a addocendum
abilem. que abilitas duplici acci
piat. Vno mo actiue ita q̄ abi
lis docere sit aone vite s̄c̄e et
facundia. Alio mo passiuē ut sit
abilis docere acquiescendo in for
tior bonoz deuitate circa factu
aliquid. aliter non posset bn in
dicare de p̄p̄is sibi patiente
madiuersis cum modesta corri
piontem. et Nam si in modera

te dirigentes ligna tortuosa fran-
gunt opa no subditur ne qm deus
det illis piaz r ne per inmodera-
tam correctione impediatur reditus coz
aduitatem a quo captiui tenentur
inlaqueis erroris aduipus volun-
tatem s; sequendum in carnalibus
et spualibus peccatis **tertiu**

Hoc autem patet her qd p
ta pars in qua ponitur sex-
tium motiue quod e multi-
plicatio falsorū predicatorū q; debebat
monē thimothē ad ueritatem officia-
rius predicandū. Et diuiditur in duas
partes quia pmo ponitur hec multi-
plicatio Qd thimothēi monitio abi-
tu autem pma adhuc in duas quia
pmo predicat multiplicatio analogā
hōm futura Qd ostendit aam incho-
ata. Et hoc de uita Circa pnuū dicit
In nouissimis diebus hec em eū
potissime ante tempora antioy p
stabunt epā piculosa que multipli-
catione seductoz de quibus seductoz
subdit et erunt homines se opas
amantes s; qm ad parte homis
ffituam que dicit homo exior
2. Coz 1. Et hoc sequedo carnis
delectabilia quod e malū amare nō
se apm pndū partem intellectua
sue supiorem q; dicit hō mēior se-
quedo dictamen rōnis laudabile e
et uirtuosum. Cupidi per uia arm
elati r ambucosi hanc arm Dupli-
nidepressione aliorum blasphemū
contra deū parentibus nō obedi-
tes n; eis rebelles ut parte peni-
bus spualibus in doctina catholica
et carnalibus in gūstacōe domestica

Ingrati de beneficijs acceptis Seclēsti
a affecti cūmbus magnis q; scelera ad-
tantur. Sine affectōe bona in hūis p
parte exortus. Crimatores a etiā uis
imponentes emā incontinentes
r omni luxūe se exponētes qm mites
r crudelitatem exortentes sine be-
nignitate r bona igneitate qua quis
attenditur ad bñ faciendum pmo
et per hoc intelligatur oppōitū salū
malignitas qua quis attenditur ad
nocendum iusto p ditorē reuelā-
do alius consiliū pteritū r effrontes
in malis tumidi r in flatu in cordib;
suis voluptati amatores magis q;
dei r delicias carnales spualibus p
ponētes hūtes quidem ppenam piet
r appentia relictiois ut fatig dea-
pant. Virtutem autē aig abnegates
quo consistit in apibus uirtuos q; Et
hoc hic rōter ostenditur hec multi-
plicatio aam inchoata. Qu 1 q 2
Dicitur. Nūc antioy multi facti
sunt nō dicit aplūs. Et hoc de uita
q; d. nam i apūt cē rēs aliq; quod
gūter derlant d. Et his em pnt
qui penetrant domas. r qui mēt
sib p pōri relictiois penetrant et
lata pccata in quibus mulieres q;
uigatē uel alie hūabant illo tpe
appētus homis refugietes et mta-
libus lacis pnt mulierē facilius
deapi in his que pntinet ad fidem
et in his q; pntinet ad carnem nō
subditur et captiui dicit r p dū-
runt in tūlas q; p defectū rōnis
carnis decipiunt. Nō subditur quo du-
runt uarijs de p dēijs. Mens em
mulieris q; de facili mutabilis p

distantes. Illud refertur ad illud
q̄ dicitur. **H**is em̄ sunt et h̄c
em̄ seductores semper querunt dicere
noua que simplices quorū ē maior
mularido p̄m̄ sunt ad credendum
talia quem admodū aut iannes q̄
mambres isti fuerunt magi per
falsa signa volentes resistere mo
ysi. **G**oadi. A Nomina vero istorum
magorum non h̄nt aplūs q̄ sa
cra scriptura sed ex alijs libris he
brejs. **U**t dicit hic glosa. Sed p̄
iosephus et rabi salomon de har
maria loquētes nichil dicūt de istis
nōib̄ nō videtur melius dicendi
q̄ h̄nt per reuelatōz p̄ur et moy
sed mundi creatōe. **Q**ua et isti re
sistunt v̄itati frequēter occulte
et alij etiam manifeste homines
corrupti mēte. **A** in morib̄ rep̄bi
cūta fidem incredibilib̄ sed vltra
s̄z tempus adeo ordinatū non p̄
ficiēt alios seducendo in p̄pionem
em̄ corū manifesta sūt morib̄
hoc potissime implebitur anay
tempore. q̄n̄ detecta eius falsitate
omnes finaliter ad xpm̄ ḡntentur
et iam impleat̄ ē in multis here
tias et ydolorum sacerdotib̄ per
stas predicatorēs et doctores de fite
quētis et sic ab eis decepti ad v̄i
tatem multosies sunt reducti. **Q**
Qu aut̄ hic ḡnter ponitur thyo
tei monitio ut firmit̄ stet in v̄i
tate fidei catholice et eam alijs q̄
stanter opponat predictis flitatis
resistendo et hoc panitur duplex

ro. **P**rima accipitur ex parte pauli
qui de hoc thymotheū docuerat v̄bo
et exemplo p̄ter quod facere debet
et hoc ē q̄ dicitur. **Q**u aut̄ assentis
es doctrinam meā intelligendo cā
et retinendo et in s̄tutione meā
Nam te in s̄tūi p̄p̄tū de q̄stā
predicacōe fidei fidem arduiorū
longanimitate in expectacōe p̄
missōz dilectōe dei et p̄p̄m̄.
paciām in aduersis persecucōes et
passiones differunt sicut actio et
passio quia dicit̄ persecucōes ut
ab alijs in ferunt̄. **Q**ualia michi facta
sunt et de persecucōibus f̄ctis i
cythamo milistris h̄ actū re. **I**des
qui pie volunt v̄uē in xpo pacie
ter persecucōe et s̄z amalis h̄ib̄
quorū maior est m̄s et cū hor
ad huc ad ydolo exortant̄. **S**i
vero aliqui pie v̄uētēs hoc non
paciāntur hoc raro contingit q̄
quod hic non ḡp̄tāt̄ sed ḡndit̄
dicit̄ quia q̄ modicū ē quasi nichil
reputatur. **R** phitōz mali aut̄
hōm̄es et seductores p̄ficiēt
quia frequēter h̄c m̄dama pro
p̄tate florent. **U**erūptū p̄hor
redit finaliter ad malū corz nō
subditur q̄n̄ p̄m̄s et p̄ per hoc
h̄nt facultatem multiplicandi ma
la in se et malis aliter potest
exponi p̄ficiēt. **A** in malicia
sua vltra p̄cedendo et accipitur
hic p̄fectus translatiue s̄m̄ qd̄
dicitur q̄ methare. **Q**z hōm̄i ad
malū transferimus. **S**ic dicitur
banus latro qui caute p̄dit in

suus latrocinij. Tu vero per mane
 in his que dedisti amē et redita
 sunt et commissa tue fidelitati ad p-
 dicandum alijs constans et mtepti
 de Scions aquo didicisti. Ut enī in
 verbis et factis a miteris. **¶** Et
 quia hic ponitur sda ratio accep-
 ta. qd parte thimothēi qui fuit filij
 milicis hebrece. Ut hē artū 16 et
 sic fecit enī in sruū apūcia in scrip-
 tura legis et pphāz q̄ valēt ad pre-
 dicandū vitatem et ad resistendū
 falsitati et hoc ē qd dicit. Et q̄ ab
 infancia sacras lras nosti mō dō
 que te pnt in sruere ad salute eter-
 nam ad quam ordinarū tota sū
 scriptura que est in xpo ihū cui
 testimonij perhibent lex et pphē
 Qm̄s enī scriptura dimitus inpi-
 rata et sic inmediate denuatur a
 vitate pma vtilis ē ad docendū
 vitatem ad arguendū falsitate
 ad corripiendū delinquentes ad cor-
 diendū p̄ficientes in iustia sū le-
 gali q̄ est om̄is virtus quito ethi-
 corū. Ut p̄fectus sit homo di-
 a ad dīm̄ officū ordinarus qualis
 es tū ad amē opus bonū mstru-
 tus perse opm̄ faciendo et ad hoc
 alios inducende. **Ep̄ 1111**

Uestifitor. Hec est pars sep-
 tima in qua ponit septimū
 motū quod accipitur ex
 multiplicacōe futura maloy audi-
 torū sicut et p̄cedēs ex multipli-
 cacōe maloy doctorū qd debet mo-
 nere thimothēū et alios doctores
 ad officiatet docendū. antequā

veniat tempus in quo non recipiet
 doctrina corū. Dicit igitur ap̄tus testifi-
 cor et aduro te thimothēe et p̄m̄s
 alios alios ep̄os mte. coram deo p̄re
 et xpo ihū qui sūnt testes huius ad-
 iuracōis et per aduentū ap̄tus ad iudiciū
 et regnū eius quod est eternū p̄dica-
 verbum euangelij. Quia et m̄p̄t̄s
 facias hoc oportune a illis qui despidēt
 audire in portione et etiam illis qui
 non recipiūt gratia se quia aliqui
 est ubi p̄fectus magnus sicut d̄t
 augus dese ap̄o audiente p̄dicatōy
 sancti ambrosij curio s̄tate motus
 et non vtilitate. Cūq̄ m̄tendere
 quam pulcra dicit me in uito in-
 travit quam v̄erum dicebat et sic
 conūsus ad fidem multū p̄fecit in
 etiā dei. Argue peccantes ex
 ignorantia ab seos peccantes ex in-
 firmitate ut ab s̄m̄ canit q̄t̄ ro-
 uentiā rei s̄are s̄ d̄m̄e pastoris
 eis in bap̄mo cōitate querepa v̄is
 d̄m̄s expectantes ex certa malicia
 Quom̄ parā ad repugnates et doc-
 trina ad recipientes ap̄os diligenter
 in sruendo. Et subditur ratio p̄-
 dicte m̄m̄m̄is d. Erat enī t̄p̄s
 t̄m̄ sana doctrina non sustinebunt
 qd p̄ter hac m̄standū ē doctrine
 vitatis quam dū sūnt aliqui vo-
 lentes audire et anquā veniat
 tempus in quo sana doctrina nō sus-
 tinebitur sed s̄dm̄ sua desidia co-
 accerabunt sibi m̄gras loquentes
 sibi tantūno placena p̄ruentes
 annibus et desiderantes audire ab
 istis doctoribus. et auitate quidem
 a doctoribus vitatis auditū auct̄
 reputantes corū doctrinam nimis

duram. Sicut qd. 6. Dixerunt alij
de sermone xpi. Dominus est hic sermo.
et quis potest ei audire ad fabulas aut
comitencur a ad doctina humanitatis con-
fictam et vitate carentem Tu vero
vigila sup gregem dnm tu custodia mot-
bus labora. sapiam da a omnibus moris
in fruatur de bonis opus fac ewan-
geliste a impleas ope quod predicatis
ore ministrum tuum. s. episcopus imple
sup pra vita et doctina. Sobrius esto
moribus debent modum tenendo. **E**
Ego enim haec est ultima pars prin-
cipalis huius epistolae que dicitur eius condo-
mna tua facit aptus quia primo mar-
tirium suum esse appropinquat thymotheo de-
micit. Quod eius aduentum flagitat
in festina. Quod per eum amicos saluat
in saluta pristam. Circa primum dicit. Ego
nam delibor a gymbolor per effusum
sanguinis mei libare enim est officium
deo sacrificium deliquit. Unde et
talia sacrificia in multis locis di-
tuntur libamina et libamenta. hoc
autem aptus dicebat eo quod suum marti-
rium appropinquabat. Unde subditur.
Et tempus resolutionis mee a sepa-
rationis aie a corpore. Iustat a. ppe e
bonum certamine certavi. cont aduer-
sarios fidei. Quisquam confirmavi. s. q.
predicationis multum in fidem a fi-
delitatem suam pro pro dno meo in
reliquo a in futuro reposita est in
corona iusticie quam nullus michi
auferet quia reposita est apud illum
qui est omnipotens. quam reddet in dno
in illa die. s. mortis mee. Non so-
lum autem michi sed his qui diligunt

aduentum eius. s. iustis quibus adue-
tus xpi ad iudicium debet esse deprecabit
quia tunc recipiet mercedem suam s. q.
habitudinem corporis et aie. propter quod
saluator loquens de signis precedentibus
iudicium dicit lucas. Si hiis autem
fieri magnitudinis respiciat et leua-
te caput vestra a exultante corda
ut exponit greg. Unde ubi subdit.
Cum appropinquat redemptio vestra
Festina. Hic contra aduentum
thymothei flagitat. Et diuidit in
duas partes s. in partem prin-
cipalem et incidentalem que incipit in
Alexander. Circa primum dicit festina
adue venire cito erat enim dispersus
eius predicans propter quod volebat
eum videre ante mortem suam quam
sciebat esse appropinquam. Assignat
autem aliam causam s. q. socij sui
erant ad alia loca dispersi et hoc
est quod dicit. Demas qui nomen est
me dereliquit tempore ad iudicium
diligens hoc seculum a vitam presentem
Timebat enim forte ne qui pro-
phetam pauli incarcerationem et tunc
ad martirium duceretur et abiit theof-
salomtam querens in maiore so-
cietatem. Crescens nomen qui est
mgaladnam alle abiit de volu-
tate apti propter utilitatem illi
causae et similiter tytus intalnu-
riam simili ratione. lucas est in solo
Iste est lucas euang. qui fuit comes
individui pernegationis pauli ut
dicit aeg. in libro illustrum. vno
anno et satis patet ex actibus
apostolorum martiri assidue et addit

tati Et subditur causa Est om
 michi uelut in misterio mioro q
 tu autem nisi ephesim. similiter
 pbano illius certe. penula q reliq
 tivade nome e civitatis apud car
 pum nome e vni apud que dmi
 ferat cam Est aut penula vtr di
 mglosa vespis consularis q aromais
 data fuit pri pauli in signu amia
 tie cu apo et q cet factus roma
 ruis qua reservauit paulus abre
 uoniam pri et in signu q cet ro
 manus tuis si nitas mambet
 hoc ostendendi Unde et ptics legi
 tur hoc allegasse in actibus apto
 Alij vero dicunt q penula hic accipit
 puolue legis sed pmi videtur me
 lus quia delibris subditur Et libe
 sz quas ego tibi dimisi et pbabile
 videtur q cent libri hebraice legi
 et prophetas maxime aut et me
 brianas ad scribendu a eptas suas
 p non potuit districte ad predicandu
 et volebat absentes docere p sp
 tum **A**lexander Hec est pars
 madonialis quia dicit de mas me de
 reliquit it qo ocone eius fiat me
 tionem de alio qui non tantu eum
 solum deliquit sed et impugnavit
 d alexander avarus iste est alle q
 aptus tradidit sachane ut hie epla
 pcedit pmo capitulo ut di mglosa
 multa mala michi ondit a fecit red
 det illi dno sz penam debitam nec
 e vrbm mptancas illi malu sed
 p dicens fiaz id no dicit reddat
 sed reddet Consequenter subdit
 de hys cu dmittentibus sed non

impugnantibus d qui pma mea defen
 sione sz qui sui pmo pntatus cora au
 delissimo nerone. nemo michi affuit
 it Sz quia hoc non fuit malicia sed
 timore qo subdit orando Non illis i
 putetur s adns dno aut michi apu
 tit. quia qm est diuinitatis aspectus
 micibus necessitatis et confortant
 me deficiente michi humana conso
 latione. ut per me predicatio implet
 sz imparibus occidentis in quibus pro
 ditauit aplus p q dmissionem atarce
 neronis ut dicit e supra. Ro. 14. Un
 et subditur Et liberatus sum de ore
 leonis i neronis quem vocat qd
 crudelitatem leone Sciendum tu
 q aplus non loquitur q tempore qo
 scripsit hanc eplam quia tunc erat
 itex martre neronis. sed loquitur
 p tempore ptico in quo dimissus fue
 rat a nerone Quod aut subdit libe
 ravit dno ab omi ope malo refert
 ad tempus sue detentionis Et quo
 scripsit hanc eplam Et quia nihil i
 pedie a consecracione regni celestis in
 morte nisi peccatu qo subdit Et
 salua faciet in regnu suu celeste ic
Salua ic hic vltas per thymotheu
 amicos saluat d. saluta pristinam
 et aquilam Erat aut aquila puste
 matus et cu illis mansit aptus ut
 hie acti id Et onosphora domu veiq
 familiam. Erat autem roman
 sit thormethi ic qras aut duos no
 mat ut thymotheus veniens ro
 man consistet in transitu suo et statim
 corp nuatet apto ut dicit glosa
 pot etia addi alia causa sz ut thy

mothous tunc vocat ad aplm sciens
 cu sic ee saluatiu io subditur festina an
 hyemem venire aliter qutor importu-
 tatem tempus possit ator suu magis re-
 tardari Et quia magna pars vie est p
 mare in quo non e tutu in hyeme na-
 uigare Ultimo salutat thymothou et
 pmo ex parte amicitia dicit Salutat
 te enbolus et pudens it No exp-
 te sui d. Dns ihus xpus cu spu tuo
 qui e aie vita effectiue tunc . gracia
 dei que anime vita formaliter vobis
 cum Amen

Incipit epla ad tyrum

Dulus filius dei
 hic incipit epla
 et pauli ad tyru
 que diuidit in tres
 partes scilicet in salu-
 tatione et psecu-
 tione ubi huius rei
 gra et gelusionem ubi salutat te qn
 fine eple qn pma parte ponitur per-
 sona saluans qntu ad nome cum dr
 paulus Et ratio huius nois dicta fuit
 in principio eple ad rom Et qntu ad re-
 ligione cu dr filius dei .i. fidelis xpus

et qntu ad officij dignitatem cu dr
 aplus aut ihu xpi scdm fidem .i. ad
 predicandum fidem et agnitione vita-
 tis dei hoc dicit ad excludendu scias
 humanus mueras in quibus sunt qd
 falsitates admixte ut patet per an-
 tonium qui licet vult alijs scripsit
 aliqua tunc falsa in instruit ut de
 eternitate mundi et domis in ista aza
 et huius Que scdm pietatem e .i. ad
 verum dei cultu ordinata .i. in spem
 vite eterne per hoc consequede .i.
 pmissis qui no mentit deus .i. in
 opa regula vitatis .i. ante tempora se-
 cularia .i. ab eterno .i. Et accipitur pms-
 so hic pdestinatione dei quia abetno
 ordinauit dare electis gracia et glay
 Et quia effectus huius pdestinacionis
 e in tempore io subditur io subditur
 manifestauit aute in temporibus suis
 .i. ab eo dispositis et ordinatis Verbu
 sui .i. filiu incarnatu in predicacione
 .i. per predicacione scilicet xpi et discipuloy
 suoru io subditur que credita e in
 tempore fidei predicandi scdm precep-
 tu saluatois mudi ut patet actu
 13 Sepate michi barnabam et paulo
 it No ponitur persona saluata cu
 dicitur tunc dilecto filio scdm que
 fidem a catholicam Catholicam cu
 grece latine signat que vel vni-
 uersale Et dicit aplus filio scdm que
 fidem ad ostendendu qntus no est
 filius eius carnalis sed spualis No
 ponitur optata bona cu dicitur gra
 mptia et pax in futuro Nam
 beatitudo quietat totalis hominap-
 petiti .i. Adco pre qui e gre et ba-
 tudinis causa principalis effectiua